

PERUSOPETUKSEN OPPILAAKSIOTTOA KOSKEVAT LINJAUKSET

OPPILAAKSIOTTO

Perusopetuksen oppilaaksiotto koostuu tässä linjauspäätöksessä kolmesta eri osasta.

- 1) Lähikoulun osoittaminen oppilaalle (perusopetuslaki 6 §).
- 2) Oppilaan ottaminen opetusmuotoihin, joihin on vahvistetut erilliset valintaperusteet. Näitä ovat kielikylpyopetus, englanninkielen opetus, kaksikielinen opetus, montessoriopetus ja painotettu opetus (perusopetuslaki 28 §).
- 3) Oppilaan ottaminen hakemuksesta muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun ns. toissijaisena hakijana (perusopetuslaki 28 §).

Kuhunkin kouluun perustettavat uudet opetusryhmät ja/tai otettavien oppilaiden enimmäismäärät päätetään lautakunnassa lukuvuosittain.

Päätös oppilaan koulupaikasta tehdään koulussa olevien luokka-asteiden ajaksi; yhtenäisessä peruskoulussa koko koulun ajaksi.

OPPILASALUEET

Lähikoulu osoitetaan oppilaan asuinpaikan mukaiselta oppilasalueelta. Oppilasalueita on seitsemän: Espoonlahden oppilasalue, Keski-Espoon oppilasalue, Itäisen Leppävaaran oppilasalue, Läntisen Leppävaaran oppilasalue, Matinkylä-Olarin oppilasalue, Pohjois-Espoon oppilasalue ja Tapiolan oppilasalue.

RATKAISUVALTA OPPILAAKSIOTTOSSA

Ratkaisuvalta oppilaaksiottoa koskevissa päätöksissä on määritelty lautakunnan päätöksessä *opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan siirtämisestä (delegointipäätöksessä)*.

1. LÄHIKOULUN OSOITTAMINEN OPPILAALLE

Lähikoulu osoitetaan perusopetuksen oppilaalle pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa:

- 1. luokalle tulo
- 7. luokalle siirtyminen (ellei oppilas opiskele yhtenäisessä peruskoulussa)
- Oppilaan koulussa ei ole seuraavaa luokka-astetta seuraavana lukuvuonna
- Oppilaan muutto

1.1. 1. luokalle tulo

Oppilaalle osoitetaan lähikoulu siten, että huomioidaan kaikki oppilasalueella asuvat koulutulokkaat, terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt, sisarusperuste ja koulumatka. Lisäksi otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajien esittämä lähikoulutoive.

Lähikouluksi pyritään osoittamaan koulu, johon kunnan ei tule järjestää koulukuljetusta. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon koulukuljetus voidaan järjestää julkista liikennettä käyttäen.

1.1.1. Lähikoulun osoittaminen 1. luokalle tuleville oppilaille

Lähikoulun osoittaminen tapahtuu kunkin oppilasalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

- 1) Oppilaat, joilla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy

Ensin osoitetaan lähikoulu sellaiselle oppilaalle, jolla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka tulee huomioida koulua osoitettaessa.

Terveydentilaan liittyvällä syyllä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että oppilas ei sairautensa takia pysty kulkemaan pitkää koulumatkaa tai että oppilas ei ruumiinvamman takia voi opiskella koulussa, jossa on paljon portaita. Tässä tarkoitettu syy on siis sellainen, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu oppilaalle soveltuu. Huoltajien tulee toimittaa lääkärintuoto erikseen määriteltynä ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

Muulla erityisellä syyllä tarkoitetaan esimerkiksi oppilaan tarvetta sellaiseen erityiseen tukeen tai erityisopetukseen, jonka järjestämisedellytykset on huomioitava lähikoulua osoitettaessa.

Huoltajien tulee toimittaa erityiset syyt osoittava asiakirja erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

Muulla erityisellä syyllä voidaan tarkoittaa myös tilannetta, jossa oppilaalla on jokin erityinen

häneen kiinteästi liittyvä syy, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu oppilaalle soveltuu. Huoltajien tulee toimittaa asiantuntijalausunto erikseen määriteltynä ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

2) Oppilaat, joilla on sisaruusperuste

Toiseksi osoitetaan nuoremmalle samassa osoitteessa asuvalle siskolle/veljelle sama lähikoulu, jossa vanhempi sisko/veli on jo oppilaana päätöksentekohetkellä, mikäli huoltajat niin haluavat.

Sisaruusperustetta ei sovelleta, jos vanhempi sisko/veli on kyseisessä koulussa

- päätöksentekohetkellä ylimmällä luokalla

- englanninkielisessä, kielikylpy-, kaksikielisessä, montessori- tai painotetussa opetuksessa

- toissijaisena oppilaana

- valmistavan opetuksen ryhmässä/maahanmuuttajien määräaikaisen opetuksen ryhmässä

- erityisluokalla.

3) Koulumatka

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu muille oppilaille siten, että kaikki oppilasalueen oppilaat huomioiden koulumatkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

4) Lähikoulutoive

Neljänneksi huomioidaan huoltajien esittämät lähikoulutoiveet mahdollisuuksien mukaan.

1.2. 7. luokalle siirtyminen

Oppilaalle osoitetaan lähikoulu siten, että huomioidaan kaikki oppilasalueella asuvat 7. luokalle siirtyvät oppilaat, jo aloitetut A-kieliset, terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt, sisaruusperuste ja koulumatka. Lisäksi otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajien esittämä lähikoulutoive.

Lähikouluksi pyritään osoittamaan koulu, johon kunnan ei tule järjestää koulukuljetusta. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon koulukuljetus voidaan järjestää julkista liikennettä käyttäen.

Yhtenäisessä peruskoulussa opiskelevalle oppilaalle ei osoiteta lähikoulua, kun oppilas siirtyy 7. luokalle.

1.2.1. Lähikoulun osoittaminen 7. luokille siirtyville oppilaille

Lähikoulun osoittaminen tapahtuu jo aloitettujen A-kielten jatkuminen huomioiden kunkin oppilasalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1) Oppilaat, joilla terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy

Ensin osoitetaan lähikoulu sellaiselle oppilaalle, jolla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka tulee huomioida koulua osoitettaessa.

Terveydentilaan liittyvällä syyllä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että oppilas ei sairautensa takia pysty kulkemaan pitkää koulumatkaa tai että oppilas ei ruumiinvammansa takia voi opiskella koulussa, jossa on paljon portaita. Tässä tarkoitettu syy on siis sellainen, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu oppilaalle soveltuu. Huoltajien tulee toimittaa lääkärinlausunto erikseen määriteltynä ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

Muulla erityisellä syyllä tarkoitetaan esimerkiksi oppilaan tarvetta sellaiseen erityiseen tukeen tai erityisopetukseen, jonka järjestämisedellytykset on huomioitava lähikoulua osoitettaessa.

Huoltajien tulee toimittaa erityiset syyt osoittava asiakirja erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

Muulla erityisellä syyllä voidaan tarkoittaa myös tilannetta, jossa oppilaan on esimerkiksi koulukiusaamisen takia mahdollista mennä johonkin tiettyyn kouluun tai tilannetta, jossa oppilaalla on jokin erityinen häneen kiinteästi liittyvä syy, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu oppilaalle soveltuu. Huoltajien tulee toimittaa koulun lausunto, joka on laadittu tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä tai opiskeluhoillon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä. Lausunto tulee toimittaa erikseen määriteltynä ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

2) Oppilaat, joilla sisaruusperuste

Toiseksi osoitetaan nuoremmalle samassa osoitteessa asuvalle siskolle/veljelle sama lähikoulu, jossa vanhempi sisko/veli on jo oppilaana päätöksentekohetkellä, mikäli huoltajat niin haluavat.

Sisaruusperustetta ei sovelleta, jos vanhempi sisko/veli on kyseisessä koulussa

- päätöksentekohetkellä ylimmällä luokalla

- englanninkielisessä, kielikylpy-, kaksikielisessä, montessori- tai painotetussa opetuksessa

- toissijaisena oppilaana

- valmistavan opetuksen ryhmässä/maahanmuuttajien määräaikaisen opetuksen ryhmässä

- erityisluokalla.

3) Koulumatka

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu muille oppilaille siten, että kaikki oppilasalueen oppilaat huomioiden koulumatkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

4) Lähikoulutoive

Neljänneksi huomioidaan huoltajien esittämät lähikoulutoiveet mahdollisuuksien mukaan.

1.3. Lähikoulun osoittaminen oppilaille, joiden koulussa ei ole seuraavaa luokka-astetta seuraavana lukuvuonna

Lähikoulun osoittamisessa noudatetaan soveltuvin osin kohtia 1.1. ja 1.2., ellei lautakunta ole tehnyt asiassa erillistä päätöstä.

1.4. Lähikoulun osoittaminen Espooseen tai Espoon sisällä muuttaville oppilaille

Toisesta kunnasta tai ulkomailta Espooseen muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu, kun muutto on tapahtunut.

Espoon sisällä toiselle oppilasalueelle muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu, kun muutto tapahtunut.

Oppilasalueen sisällä muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu, jos nykyisessä koulussa jatkaminen aiheuttaisi kunnalle ylimääräisiä koulumatkakustannuksia verrattuna johonkin toiseen oppilasalueen kouluun.

Poikkeuksena edellä mainittuun, voivat huoltajat keväisin ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle ilmoittautumisen yhteydessä ilmoittaa oppilaan tulevan osoitteen, mikäli perhe on muuttamassa ennen seuraavan lukuvuoden alkua. Tällöin oppilaalle osoitetaan lähikoulu tämän osoitteen perusteella, mutta päätös tehdään ehdollisena. Päätös tulee voimaan vain siinä tapauksessa, että ilmoitettu osoite on voimassa ja näkyvässä väestörekisterijärjestelmässä kunakin vuonna etukäteen ilmoitettuna päivänä n. kahta viikkoa ennen lukuvuoden alkua. Mikäli osoite ei näy väestörekisterijärjestelmässä ko. päivänä, oppilaalle osoitetaan lähikoulu voimassa olevan osoitteen perusteella.

1.5. Lähikoulun osoittaminen erityisen tuen oppilaille

Oppilaiden erityisen tuen opetusjärjestelyistä päätetään oppilaalle tehtävässä erityisen tuen päätöksessä.

Erityistä tukea annetaan oppilaalle pääsääntöisesti oppilaan lähikoulussa. Lähikoulu osoitetaan kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti. Jos oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset vaativat, oppilaan opetus järjestetään erityisluokalla. Erityisluokka osoitetaan noudattaen kohtia 1.1. ja 1.2. soveltuvin osin. Erityisluokan osoittamisessa ei kuitenkaan sovelleta sisarusperustetta.

1.6. Lähikoulun osoittaminen kieli- ja kulttuuritaustaisille oppilaille

Maahanmuuttajien ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen kuuluville oppilaille osoitetaan koulu lähimmästä opetuspisteestä, jossa on vapaana opetuspaikkoja.

Kun oppilas siirtyy tavalliseen yleisopetukseen, hänelle osoitetaan lähikoulu. Lähikoulu osoitetaan kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti.

2. OPPILAAN OTTAMINEN HAKEMUKSESTA ENGLANNINKIELISEEN OPETUKSEEN, KAKSIKIELISEEN OPETUKSEEN, KIELIKYLPYOPETUKSEEN, MONTESSORIOPETUKSEEN JA PAINOTETTUUN OPETUKSEEN

Kuhunkin otsikossa mainittuun opetusmuotoon on joko lautakunnan tai koulun johtokunnan hyväksymät valintaperusteet, joiden mukaan oppilaiden valinta tapahtuu. Opetukseen valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen eikä oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

Jos otsikossa mainittuun opetusmuotoon valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajien pyynnöstä lähikoulu.

2.1. Varasijalle valitseminen

Jos englanninkieliseen opetukseen, kaksikieliseen opetukseen, kielikylpyopetukseen, montessoriopetukseen tai painotettuun opetukseen on valintakriteerit täyttäviä hakijoita enemmän kuin oppilaspaikoille voidaan ottaa, otetaan valintakriteerit täyttävät hakijat varasijoille valintakriteerien mukaisessa järjestyksessä.

Jos oppilaspaikkoja vapautuu kevään ja kesän kuluessa, elokuun aikana tai erillisissä valintakriteereissä tarkemmin määritellyn ajankohtaan mennessä, kutsutaan vapautuneelle oppilaspaikalle varasijalle valittu hakija varasijalistan mukaisessa järjestyksessä.

3. PYRKIMINEN JA OPPILAAKSIOTTAMINEN MUUHUN KUIN KUNNAN OSOITAMAAN LÄHIKOULUUN

Perusopetuslain mukaisesti oppilaalla on oikeus käydä kunnan osoittamaa lähikoulua. Oppilas voi hakea oppilaaksi muuhunkin kuin kunnan osoittamaan kouluun (perusopetuslaki 28 §).

Tällaisesta muusta kuin kunnan osoittamasta koulusta käytetään nimeä toissijainen koulu ja tällaiseen kouluun hakevasta oppilaasta nimeä toissijainen hakija.

Toissijaisia hakijoita voidaan ottaa vain, jos koulussa on vapaita oppilaspaikkoja. Toissijaisten

hakijoiden hakemukset käsitellään erikseen ilmoitetun aikataulun mukaisesti. Päätökset toissijaisiin kouluihin valitsemisista tehdään pääsääntöisesti koko koulussa oloajaksi. Opetukseen valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen eikä oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

3.1. Toissijaiseen kouluun ottaminen

Muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun hakevat eli toissijaiset hakijat otetaan kouluun seuraavassa etusijajärjestyksessä:

- 1) Koulun lähialueelta pois muuttanut oppilas, joka asuu edelleen Espoossa, mutta haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan (ks. kohta 3.3).
- 2) Koulumatkan lyhyys (Espoossa asuvat)
- 3) Arvonta (Espoossa asuvat)
- 4) Toisessa kunnassa asuva oppilas (jos useita hakijoita, suoritetaan arvonta)

3.2. Toissijaisesta koulupaikasta luopuminen

Jos toissijaiseen kouluun valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajien pyynnöstä lähikoulu.

3.3. Espoon sisällä muuttanut oppilas, joka haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan

Espoon sisällä muuttanut oppilas saa jatkaa koulunkäyntiä toissijaisena hakijana lukuvuoden loppuun asti nykyisessä koulussaan. Huoltajat huolehtivat koulumatkakustannuksista. Myöhempien lukuvuosien osalta oppilas on toissijainen hakija ja häneen sovelletaan kohdan 3.1. valintakriteerejä.

4. TOISEN KUNNAN OPPILAAT

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisille perusopetusta. Toiseen kuntaan muuttaneen oppilaan opetuksesta on vastuussa oppilaan uusi asuinkunta.

Toisessa kunnassa asuva oppilas voi hakea Espooseen sekä toissijaisena hakijana että kohdassa 2 mainittuihin opetusmuotoihin. Oppilas voidaan ottaa perusopetuslain 28 §:n tarkoittamana hakijana Espooseen vain, jos koulun opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja oman kunnan oppilaiden jälkeen.

Toisen kunnan oppilaiden matkakustannukset jäävät huoltajien tai oppilaan asuinkunnan maksettavaksi. Oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.